

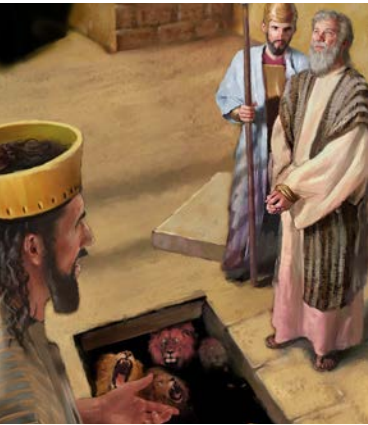
SANAM SEC' NĒLOK'KANKO REAK' NĀBI KATHAKO

MIT'TĒN JION BODŌLOK' LEKAN BAĪBEL PAṘHĀO

RAJAK' HUKUM

Daniel 6:1-28

KĀHNI...

Darjaves, Mada ar Paras ren raj do babele jitāu keda, uni mit'hoṛ baḡi katek', babelren gobolic' sanam mukhiākoec goe' ket'koa. Uni bhāḡie' hoṛdo Daniele tahe kana, mit'ten sari Isor ren guti. 70 serma lahare, uni do Jihuda khon Babelte calon katek'e aḡu ocolena. Ar babelren rajko laḡit' mit'ten sosolhaie' mente kaḡi ocoyede kan tahe nako. Daniel do goṭa rajre mit'ten "soros Jiu" menak'taea menteko baḡadea. Daniel 5:12; 6:3

Raj Darjaves do eken Daniel baṅcaeo ge do baṅ, "menkhan rajdo goṭa rajostī cetanre unige bahale laḡit'e monejoṅ kan tahekana" Daniel 6:3. Tinre Mada-Paras ren mukhiākoko baḡaekeda je rajdo mit'ten mare ibri koren gulāḡ aḡdari emaea onko cetanre maḡliki calao laḡit', unko do hiška arko raṅgaena. Khan unko do mit'ten sopolha kedako jemon Darjaves do mit'tec' baronak' aṅe bandhao ar mit'tec' baronak'e kajak' jemon jahae hor pe din haḡie' am then chaḡa jahae deb se manwa then E maharaj, jahanak'e koe lekhan uni do kul khaṅḡ reye khaṅjo ocok'a (Daniel 6:7). Nonko hoṛdo moṅjteko baḡae kan tahena je Daniel do ac'ak' koejoṅ jionre laḡiapaṛaoc tahek' kana ar aṭ te Isorak' hukum batao laḡit'e soprut' akanae mente, okaṭak' do eṭak' Isorko ḡobok' akoe baroneda (Exodus 20:3).

Cet' leka unko ko asok' kan tahena, mukhiā kodo Danielko sab kede a tinre ac'ren Isor then khiṛki duarako jhic' kaṭek'e koejoṅ kan tahena. Tinre raj doe baḡae keda je ac'ren mare gate cal katek' kul khaṅḡ reko khaṅjoea mente, rajdo sanam lekanak' teye kurumuṭu keda jemon ona lelha aṅ okadoe bandhao leda onakhon Daniele baṅcaoea mente. Menkhan aṅ do baṅ bodol daṛeak'a. Daniel do kul khaṅḡ reye calaena, ar Isor do ac'ak' paṭiāu reak' kuṛaḡiye emaoḡdea ac'ren mit'ten dut kol katek' dhac'ri kul koak' mocaec bondket' takoa. (Daniel 6:22)

Nābi kathae metabon kana je mucaṭ' dinre, Isorren hoṛko do nonkanak' goṭajoṅ huyuk'tabona okoṭak' raj ar okaṭak' hukum bon bataoa.

Noa path perej lagit' dayakatek' beoharpe: "Adobe Reader"
Oka Babel noa pathre beoharakana ona do: "Santali BSI"

PARHAO

Mimit' Babel kali ko parhao tayom khali thai ko perejpe.

1. Cet' Isorak' naitik an do metao se bodol darekok'a?

Luke 16:17 Menkhan an reak' mit'tec' tudak' ho metaok' khon do serma ar ot

Sereńko 89:34 Inak' bondobos do rapuda, Ar inak' luṭi khon
odokakanak' do ban

Sereńko 111:7, 8 Uniak' sanam ariko do patiargetaea.
onako do kajakakana.

Malaki 3:6 Ente in do ge, ban

Dhean: Jahalekate reho Isorak' gel hukum do ban metaok'a se bodol dareak'a. Noa do Isor ac'tec'leka jaejugan gea. Babelre pe dom, dhartiren rajko (Herod, Ahasures, ar Darjawes) anko benaoleda tayomte ona bodolko menet' kan tahena menkhan bako dareada. Judi anko reak' lańga, se digdha lenkhan rajko do bako pherao dareak'a, endekhan cet' lekate mit'hoṛe hudis darek'a je

ISOR GE:

Luke 18:19	Bhage	Romiko 7:12
Jesaea 5:16	Sonot	Romiko 7:12
Deuteronomium 32:4	Patiar	Romiko 7:12
Mathae 5:48	Sabit	Sereńko 19:7
1 Johan 4:8	DulaR	Romiko 13:10
Exodus 9:27	Dhoromgea	Sereńko 19:9
Deuteronomium 32:4	Patiar	Sereńko 119:142, 151
1 Johan 3:3	Napaage	Sereńko 19:8
Johan 4:24	Jiuteak'	Romiko 7:14
Malaki 3:6	Banpheraok'a	Mathae 5:18
Genesis 21:33	Jaejug	Sereńko 111:7-8

AÑ DO:

Isorak' jaejug an oka do ac'ak' kaṭupte caṭainire ol akane bodol daṛeak'a mente. Isor ar ac'ak' an talare noa tulānama nēl ṭabunpe.

Isorak' an do pherao bañ daṛeak'a, cedak' je noage ac'ak' gun reak' uprum kana. Ṭhonok'an kathako do olak're menak'a onado Isore sodore kana ar ac'ak' an hō. Isorak' anṅe ac'ak' gun colondo olak' lekate. Isorak' an do bañṅe pherao daṛeak'a, se Isor ac'tec'ge pherao daṛeak'a.

2. Baṭibel lekatedo kai do cet' kana?

1 Johan 3:4 *Kai do*

Romiko 3:20 *Ente do kai baḍae oromok' kana.*

Dhean: Soetan do ane aṛisak'kana cedak'je ona abo baḍae ocoyer' bonae je mit'ten babañcaoi'e jaṛuṛabona kai khon bañcao bon laḡit'. Romiko 4:15 meneda: "Okare an bañuk'anañ, onḍe do an sasargom ho bañuk'anan." Anḍo okoe hō bae bañcao daṛeakoa, menkhan ona abo Isorak' ṣabit uṭar ar abo bin ṣabitante mente sodoredae.

3. 1 Johan 3:4 do okaṭak' ane oduk'eda?

Romiko 7:7 *Kaitet' do bañ baḍaelak'a an begor do; ente hō baḍaele an aloe men lekhan, alom laloca mente.*

Dhean: Noado Isorak' gel hukume meneda, "alom laloca." Isorak' gel hukum raput' oka do ac'ak' kaṭupte olkeda (Exodus 31:18; 32:16), do kai kana. Joto kai oka do mit'hoṛe kaiyet' ona do gel hukum reak' mit'ten anthehōe dusik'a. Ona iṭe Isorak' an do "osar" (sereñko 119:96) ar "ṣabit" (sereñko 19:7) gea mente menogok'kana. Noage "manwawak' purā hike kami do" Poporcarie 12:13. Tinre aboak' kai babot' rebon baḍae gea, ar mit'ten babañcaoi'e bon pañjayegea. Ona iṭe soetan do biseste ane rañgawak'a, cedak'je onage abo Jisu sec'e beñget' ocobon gea abo bañcao ar kaiiko reak' ika nam laḡit'.

4. Cet' Jisu gel hukume doho leda?

Johan 15:10 *In hō Apuñak' hukumkon'*

Dhean: Jisudo hē gel hukume manao leda abolāgit' mit'ten naṃuna leka (1 Patras 2:21).

5. Tinak' hoṛko kai akada?

Romiko 3:23 *Cedak'je, kaiakada ar Isorak' ṭhonok khonko eṛangea.*

6. Kaijan jion khemao koak' do cet' kuṛai menak'a?

Romiko 6:23 *Ente kai reak' kuṛai do kana.*

Dhean: Judi Isorak' an pherao kok'a, eñḍekhan Jisu do kuresre gojok' laḡit' jahan jaṛuṛ bañ tahe kana. Saṛiak' do noa kana je Jisu do kai reak' kuṛai reak' dam are goc'ena onageye ṣabit'eda je an do bañ pherao daṛeak'a mente.

7. Adomko doko mena gel hukumdo nawa niāmren khristanko laḡit’do bañ jaruṛa. Noa babot’te Jisudo cet’e meneda?

Mathae 19:17 *Menkhan jionte bolok’em menjoñkan khan, hukumko*

Johan 14:15 *Íñpe dulaređin’ khan, in’ak’ hukumkope*

Johan Then Sodorak 22:14 *Bhagangeako onko do okoe akoak’ oyon aṅgropkoko tako.*

Johan Then Sodorak 14:12 *Noage sonotko reak’ sombhuri do, onkoak’, okoe Isorak’ hukum ar Jisuak’ biswaško*

Dhean: Nawa niām do khaṭiteye cet’abon kana je Isor ren hoṛ kodo ac’ak’ hukum koko dohoea. Jotohoṛ bon baḡae gea je dharti do tehen aḡi muskilak’re menak’a cedak’ je aḡi dher hoṛge Isorak’ aṅ manao laḡak’a mente bises bako bujhaueda. Baibel do aboak’ dinko bisoete noa mente meneda, “noa okte kana kaṃi laḡit’, Ente amak’ aṅko maṭaṭakada” sereñko 119:126.

8. Cet’ lekate hukum kobon doho dareak’a?

Romiko 8:3, 4 *Isor ac’ge ac’reñ Hopon kaire perec’ jel reak’ muṭhante ar kaṃi khaṭirteye kolkeđa, kaṃi do jelreye bicar dusikedo. Jemon aṅ reak’ sorwawak’*

Philipiko 1:6 *Noageñ khaṭirjoma akana, mit’tec’ bhage kaṃiye chop’ket’ic’ do Maṣi Jisuak’ din haḡic’ onae purau idia.*

Philipiko 4:13 *Sanamak’ in’ dareak’ kana, okoe dare ocoyediñ kana.*

Dhean: Tinre mit’hoṛ doe Janam arok’ kana, Jisu Maṣi, ac’ak’ sonot Jiu lekate uni hoṛak’ jionre bolok’ kana ar hahañalekate manao dareak’ kanae.

9. Mare bondobos do cet’ kana ar onado cedak’ ñureña?

Deuteronomium 4:13 *Ar uni do ac’ak’ bondobose jahirat’pea, ar ona purauce hukumat’pea, onako Barea dhiri caktare onako doe olkeđa.*

Ibriko 8:8 *Ente meneda, Ñelpe dinko dara kana, Probhui meneda, One unre Israel gharoñjrenko tuluc’ ar Jihuda gharoñjrenko tuluc’ mit’tec’ nawa bonbobos in’ bandhaoa.*

10. Okaṭak' ḅan re nawa bondobosdo ṭarhaoakana?

Ibriko 8:10 *Ente noa kana ona bondobos do ... Probhui meneda:
do onkoak' monreñ dohoea, Ar onkoak'
onakoñ ola.*

Dhean: Banar bondobosge manwa ar Isor talare bandhao akana. Mare bondobosdo bañ puraulena cedak' je ona do bhul gopok'ak' ar manwawak' kamire ṭarhaoakae tahe kana.

Exodus 24:7 Probhuye menakat' sanamak' gele kamia arle senak'a.

Nawa bondobosdo puraulena cedak' je Isorak' ḅan ontore ol akan ar Jiswak' gopok' katha ar hahara kamire ṭarhaok'akan tahena.

Ibriko 8:10 Inak' ḅan ari do unkoak' monreñ dohoea, ar unkoak' ontore onakoñ ola.

Mit'ten hoṛak' pura sobhah pheraoena, endekhan uni Isorak' sana puraque kusiak'a. Noabon pohom ma nawa bondobos do ona ḅan rege ṭarhao akana, menkhan noado etak' jaegare ol akana (ontore)ar onado bhage gopok'ak' kore ṭarhaoakana (Isorak')

11. Paṭiqote Isorak' dayatebon jiwedok'kana mente, cet' onado Isorak' ḅan dohoe bañ jaruṛa menedae?

Romiko 6:15 *Bape baḍaea, apeak' hoṛmo do Maṣiak' hoṛmo haṭiñko kana mente? Ado Maṣiak' hoṛmo haṭiñko hataokate onako do kusmbiak' hoṛmo haṭiñkoñ hoe ocoea?* !

Romiko 3:31 *Ado biswaṣ hotete ḅanbon maṭayeda? Ohoa; bickom*

Dhean: Okoe kodo ipikaḅo nam akada Jisu hotete ac'ak' ḅan raput'khon onkowak'do dobaraṭe ḅan dohoe kami kan takoa. Ar ika nam reak' bhordan bujhaṭu, ar onko do etak' ko khon baṭti raṣkaṭe Jisu pañjaye jaruṛa.

12. Cet' ḅan dohoete manwako bañcaok'a?

Ephesiko 2:8, 9 *Ente bañcaoakana, ar ona do ape khonak'do bañ, Isorak' dan kana; ar kamiteak' hō bañ kana, jemon okoe hō aloko sarhaok'.*

Dhean: Isorak' An dohoetedo okoe hō bako bañcaoa, sanamko do Isorak' hahara kami dayatege ko bañcaok'a. Menkhan okoeko doko bañcao kana se ko bodol akana Jisu Maṣiak' dayate onko do ḅan ko manawa akoak' mit'ten dulṛar ar sarhao emae laḅit'.

Johan 14:15 Inpe dulṛarrediñ khañ, inak' hukumkope dohoea.

13. Mit'hoṛ do cet' udgaonaē namda Isorak' ḅan manao laḅit'?

Romiko 13:10 *Onate do ḅan puk'raṅuak'ge.*

Mathae 22:37-39 *Probhū amren Isor do amak' goṭa, amak' goṭa jiwite ar amak' goṭa monte dulṛarem. Noage marañ ar paḅil hukum do. Ar dosarak' do ona lekangea, Am aḅepaseren hoṛ apnar leka dulṛarem.*

1 Johan 5:3 *Ente noage* _____, *uniak'*
hukumko bon dohoege.

Dhean: Dulaŕge mit'ten haharawak' udgaona kana. Pahil ponak' hukum kodo in' Isor saote inak' kami ko cekae. Tinre uni dulaŕe kana, ona an ko dohoe do mit'ten raska kana. Tayom reak' turui hukumko do manawako lagit' inak' kami. Judi manwa sarigen' dulaŕ koa khan in' do cet' ho ban' cekaea okate do onko hasu koa.

14. Cet' in' sari khristan in' hoe daŕe kok'a an begor manaote?

1 Johan 2:3, 4 *Uniak' hukumko bon* _____, *inagebon baŕadea,*
unibon baŕadea akadea mente. Okoeye menet', Unin' baŕade akadea, ar hukumko do
bae dohoyet'tae, uni doe _____ *kana, ar sariak' do unire banuk'anan.*

15. Cet' mare niŕam reak' adom anko do khristan ko lagit' ban' jarur' gea?

Ephesiko 2:15 *Arikore menak' ... an ac'ak' jelreje* _____.

Dhean: He, oka niŕam do naekekoak' ar daŕe samaŕn reak' niŕamko do meŕaena cedak' je onako do Jisue sodorekan tahena (Kolossiko 2:13-17). Uni onakoe puk'rao keda mit'ten Isorren sari bheŕa hopon hoe katek'.

16. Bises kaete Soetan do okoe hirkhawae kana?

Johan Then Sodorak 12:17 *Ar uni bin' do* _____ *uprateye*
raŕngaoena, ar uni bosren sarec' ko tuluc' larhai lagit'e calaoena, one onko Isorak'
dohoyet' ar Jisuak' goha menak'taku.

Dhean: Soetan do Isorren ses kaŕiseŕen koe hirkhawako kana, okoe do Jisuak' hukumko manaoda ar manwako cet'ako kana je Isorak' daŕete kai khon pherao katek' mit'ten dhoromanic' bon hoe daŕeak'a.

17. Ŧhonok'kan kuŕai do cet'ko kana Isorak' anem doholekhan?

Johan 15:11 *Noakon' laiakat' pea, jemon inak'* _____ *ape re taken ar*
apeak' raska _____.

Kahtukko 29:18 *Menkhan an dohoyic' doe* _____.

Sereŕko 119:165 *Amak' an dulaŕ kodo aŕi* _____ *menak' takoa,*
onkoak' takijok' do cet' ho banuk'anan.

Dhean: Raska, hulaŕ, suluk, ar okoe kodo Isorak' an ko manao hesec' sek'rec' jionko khemaao. Daude menakada je Isorak' ando sona khon ho sasnowak'ge (sereŕko 19:10).

AMAK' ROṘ RUṘ

*Cet' amem khoj kana mit'ten dulaṛ nata Jisu saṛte okado ac'ren raṣkaṛwan, batao
gidra huyuk' laḡit'e ak'yur mea?*

Jobab:

BODOLTE

Noa bhagdo lahasec' parhak' lagit' badae emok'kana.

Baibel reak' gun ko ar Jisu talare juriak'ko

Adi utar Baibelren heroko do Jisuak' leka ar dharako kana. Mose, Joseph, Daud ar Solomon noŋko sanam hoŋko do mit' someo akoak' jionre Jisu Maŋiak' jion reak' kamiko ko sodor keda. Onko talareak' jion reak' aŋkar do dhartiren ko diŋa daram ocoket' koa je Jisuge Isorren hopon kanae mente.

Danielak' an ar dhac'ri kulko saote aŋkar do mit'ten jiu'teak' namuna kana. Em akan mit'lekanak'ko dheanak' taobonpe:

- Mada ar Paras ren mukhiako do Daniel ac'ak' latu pod khon ocok'geko khoj kan tahena cedak'je raj saote ac'ak' moŋj jonoŋao tahek'kan iate onku doku kurudae kan tahena. "Daniel 6:3 Ar rajdo goŋa rajosti cetanre unige bahale lagit'e monejoŋkan tahékana." Onka ge Jerusalem ren mukhiako do Jisu then khon sahar akanko khojkan tahena arko kurudae kan tahena cedak'je uniak' adi kajak'jonoŋao goŋa dhartiren raj saote tahekana (Johan 5:18-20).
 - Mada ar Paras ren mukhiako do Daniel uparte rajosti lagaoteak' susiko sendra barayet' tahe kana (Daniel 6:4). Jisuak' din koren dhrom guru kodo bhidiako ko kulket'koa Jisu tayomte jemon uniko sabe tinre jahan bhulak'e cekae se menlere (Luke 20:19-20).
 - Daniel ren bairiko do uni then jahan dos bako nam daŋeada, ona iate onko do mit'ten ponthako benao keda akoak' udeso purau lagit' (Daniel 6:5-9). Onkage, maran naeke ar mukhiako Jihuda Isakariot saote mit'ten ponthako benao keda Jisu sap ocoyet' lagit' (Luke 22:2-6). Enreho, Pilatus do noae roŋ ruar keda je Jisure do jahan dos ban namleda (Johan 19:4).
 - Daniel dhac'ri kul khand' reko khanjokede tayom, mit'tec' dhiri ago katek' ona khandraŋ reak' duar reko jangekada ar rajak' nij chap mudamte onae bond kada (Daniel 6:16-17). Jisu ho mit'ten kobor re doho ocolena ar mit'tec' maran dhiri ar rajak' chape duar ko bond kada. (Mathae 27:58-60, 65-66).
 - Daniel ar Jisu banahorge bindosangekin tahekana ar banahorge dharti reak' khandraŋ khon jiwet'gekin odok' ocolena (Daniel 6:23; Marke 16:5-6).
- Nelpe judi apepe nam daŋeak' Baibel gunko ar Jisu talare jonoŋao kathako!